

Осигуряване на данни и знания за постигане на амбициите
на Европа в областта на околната среда и климата

Стратегия на ЕАОС и Eionet за периода 2021—2030 г.

Дизайн на корицата: PomilioBlumm
Снимка на корицата: PomilioBlumm
Оформление: PomilioBlumm — ЕАОС

Правна бележка

Съдържанието на настоящата публикация не отразява непременно официалното становище на Европейската комисия или на други институции на Европейския съюз. Европейската агенция по околна среда или други физически или юридически лица, действащи от името на Агенцията, не носят отговорност за използването на информацията, съдържаща се в настоящата публикация.

Бележка относно авторските права

© Европейска агенция по околна среда, 2021 г.
Възпроизвеждането е разрешено при посочване на източника.
Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2021 г.

Повече информация за Европейския съюз е достъпна в интернет (<http://europa.eu>)

ISBN 978-92-9480-360-3
doi: 10.2800/92395

Относно ЕАОС и Eionet

Европейската агенция по околна среда (ЕАОС) е агенция на Европейския съюз. Нашата задача е да осигуряваме надеждна и независима информация относно околната среда и климата. Регламентът, с който се създава ЕАОС, е приет от Европейския съюз през 1990 г., а Агенцията започва работа в Копенхаген през 1994 г. С този регламент е създадена и Европейската мрежа за информация и наблюдение на околната среда (Eionet). Eionet е партньорска мрежа на ЕАОС и членуващите и сътрудническите ѝ държави. Eionet включва също европейските тематични центрове — консорциуми от европейски организации с експертни знания в конкретни екологични области, които подпомагат държавите, членуващи в ЕАОС и Eionet.

За да подкрепим създаването на политики в Европа, ние работим в тясно сътрудничество с националните институции и с институциите на ЕС, по-специално Европейската комисия, Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз.

eea.europa.eu/about-us

European Environment Agency
Kongens Nytorv 6
1050 Copenhagen K
Denmark

Тел: +45 33 36 71 00
Уебсайт: eea.europa.eu/bg

Осигуряване на данни и знания за постигане на амбициите на Европа в областта на околната среда и климата

Стратегия на ЕАОС и Eionet за периода 2021—2030 г.

Настоящият документ представя визията и стратегическите цели, които ще оформят работата на Европейската агенция по околна среда и Европейската мрежа за информация и наблюдение на околната среда през следващите десетилетия. Ще се работи в петте области на дейност, определени в документа. По-подробна информация относно конкретните дейности ще бъде представена в единните програмни документи.

Европейска агенция по околна среда и Европейска мрежа за информация и наблюдение на околната среда

Осигуряване на основи на доказателства знания относно околната среда
и климата в Европа

За нас

Европейската агенция по околна среда (ЕАОС) и Европейската мрежа за информация и наблюдение на околната среда (Eionet) осигуряват данни и информация за околната среда и климата в Европа на европейските граждани и авторите на политики от 1994 г.

Днес нашата широкообхватна мрежа свързва стотици институции от 38 членувачи и сътруднически държави. Базата от знания, която създадохме заедно, е широкообхватна — от споделяне в почти реално време на измервания за качество на въздуха от Европа до документиране на тенденции и прогнози при емисиите на парникови газове, осигуряване на сателитни данни относно растителната покривка и представяне на интегрирани оценки за състоянието на околната среда и климата в Европа.

Какво прави ЕАОС—Eionet уникални?

- **Мрежа, насочена към генерирането на добавена стойност:** Свързване на институции от Европа и осигуряване на сравнителен анализ, изграждане на капацитет, рационализиране и обмен на най-добри практики.
- **Инфраструктура за данни:** Иновативна инфраструктура за електронно докладване на национални и международни потоци от данни, в чиято основа са залегнали процеси за осигуряване на качество.
- **Знания, подкрепени от данни:** Изготвяне на оценки, показатели и анализи на напредъка към постигането на целевите стойности, като се използват най-широкообхватните и актуални данни, събрани по теми, свързани с околната среда и климата.
- **Подкрепа за политиката:** Установена роля за осигуряване на знания въз основа на тясно сътрудничество с авторите на политики от Европа и принос към ключови процеси в световен план.
- **Експертен опит в анализа:** Способност за оценка на напредъка, перспективите, факторите за промяна и потенциалните отговори на политиката, като се обхваща широк набор от теми, свързани с околната среда и климата.

Реагиране на бъдещи предизвикателства

Изграждането на устойчивост изисква амбициозни политики,
подкрепени от практически полезни знания

През следващото десетилетие Европа ще трябва да преодолее безпрецедентни предизвикателства в областта на околната среда и климата, като същевременно ще стимулира възстановяването от икономическите и социалните ефекти на пандемията от COVID-19. Европейският зелен пакт и свързаните с него мерки за стимулиране на екологосъобразно възстановяване показват амбициите на Европейския съюз и европейските държави да посрещнат тези трудности чрез определяне на дългосрочни цели с конкретни целеви стойности и чрез създаване на нови финансови инструменти.

В доклада на ЕАОС „Околната среда в Европа — Състояние и перспективи 2020 г.“ (SOER 2020) беше отправен призив за системни отговори на предизвикателствата в областта на околната среда и климата чрез предприемане на действия на няколко фронта. Пълното изпълнение на действащите политики в областта на околната среда и климата е от огромно значение за постигането на съществени подобрения. Освен това пълното интегриране на целите за устойчивост в социално-икономическите политики и мерки ще помогне за постигане на разходоефективен и справедлив преход към устойчивост. Освен това Европа трябва да създаде подходящи условия за по-устойчиви начини на живот. Това налага да се повиши обществената осведоменост за въздействията от потреблението, както и ангажираността на предприятията да подкрепят необходимия преход. Редица цели няма да бъдат постигнати без координирани усилия в световен план, така че Европа ще трябва да използва своето влияние в съседните държави и на световно равнище.

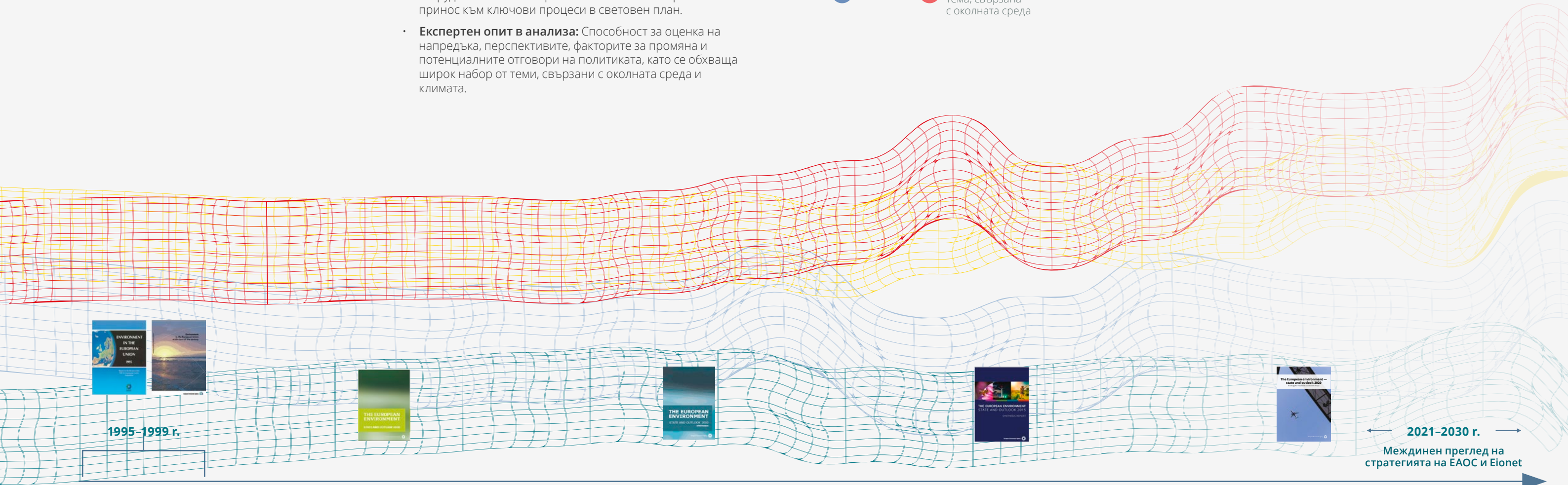
Изборите, направени от авторите на политики, предприятията и гражданите през следващото десетилетие, ще определят кога и как Европа ще постигне своите амбиции. Стратегията на ЕАОС и Eionet за периода 2021—2030 г. ще подкрепи тези избори, като осигури практически полезни знания по отношение на тенденции, перспективи и решения за постигането на устойчива Европа.

Голямата „експлозия“ от данни

- Въздух и климат
- Устойчивост и благосъстояние
- Природа
- Повече от една тема, свързана с околната среда

Тази визуализация показва последователен ръст на получаваните данни по четири теми, свързани с околната среда, като за отправна точка се взема 2002 г. (стартирането на Reportnet)

Днес обработваме близо 250 пъти повече данни в сравнение с 2002 г.

Година	2002 г.	2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2025 г.
Мегабайти	1,197	2,490	8,363	8,782	7,961	17,114	28,512	45,072	88,105	69,588	85,932	119,124	125,715	114,429	207,156	162,634	248,628			

Стратегия на ЕАОС и Eionet за периода 2021—2030 г.

Осигуряване на данни и знания за постигане на амбициите на Европа в областта на околната среда и климата

Какво желаем да постигнем: Визия за 2030 г.

ЕАОС и Eionet ще създадат условия за постигането на устойчива Европа чрез надеждни и практически полезни знания, за да се вземат информирани решения за действия по приоритети и решения в съответствие с амбициите, залегнали в основата на политиките на Европа.

Достигане отвъд членуващите в Eionet държави

Амбицията на Европейския зелен пакт изисква от Европа да работи в световен план, със съседните ѝ държави и с партньорите ѝ. Ще мобилизираме експертни знания и ресурси в подкрепа на тези амбиции, по-специално в държавите от Западните Балкани и държавите в непосредствено съседство с Европа.

Амбиции на политиката на Европа в областта на околната среда и климата

Преодоляването на предизвикателствата, свързани с околната среда и климата, е определящата задача на нашето време. За да се постигне устойчиво бъдеще, инициативите на политиката, включително на Европейския зелен пакт, съдържат призив за действие в следните области:

- Преустановяване на загубата на биологично разнообразие и възстановяване на екосистемите
- Постигане на нулеви нетни емисии на парникови газове през 2050 г. и устойчивост спрямо изменението на климата
- Постигане на амбицията за нулево замърсяване за нетоксична околна среда
- Постигане на ефективност на ресурсите в кръговата икономика
- Интегриране на устойчивостта във всички политики на ЕС

Ще изпълняваме централна роля в подкрепата на действията в областта на околната среда и климата по тези ключови европейски политики и при изпълнението на Осмата програма за действие за околната среда.

По същия начин ще подкрепим усилията в световен план, включително Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие и целите за устойчиво развитие.

Как ще работим: Стратегически цели

СЦ1 Подкрепа за изпълнението на политиките и за прехода към устойчивост

Осигуряване на основани на доказателства знания в подкрепа на изпълнението на политиките и разработването на нови инициативи, за да се ускори и засили преходът към устойчивост.

СЦ2 Осигуряване на своевременна информация за решения във връзка с предизвикателствата за устойчивостта

Осигуряване на целева информация при подготовката на политики и при провеждането на обществени обсъждания чрез организиране и оповестяване на знания за ответни мерки, включително иновативни решения на обществените предизвикателства.

СЦ3 Изграждане на по-силни мрежи и партньорства

Укрепване на нашата мрежа чрез по-активно участие на равнището на държавите и работа с други водещи организации, за да се улесни обменът на знания и експертен опит.

СЦ4 Оползотворяване на пълния потенциал на данните, технологиите и цифровизацията

Възползване от цифровизацията, включително от новите технологии, големите информационни масиви, изкуствения интелект и наблюдението на Земята, които ще допълнят и евентуално ще заменят установените източници на информация, за да се осигури по-добра подкрепа при вземането на решения.

СЦ5 Ресурси за общите ни амбиции

Развитие на структури, експертен опит и капацитет в цялата ни мрежа, за да се отговори на развиващите се нужди от знания и за да се обезпечат и диверсифицират необходимите ресурси за постигане на съвместната ни визия.

Какво ще направим: Области на дейност

Ще осигурим практически полезни знания в пет области на дейност. Ще бъдат предприети мерки по отношение на производствените сектори на Европа (вкл. селско и горско стопанство, рибарство и промишленост), както и на производствените системи и потреблението (енергетика, мобилност, храна и сгради) чрез следните взаимосвързани области на дейност:

Биологично разнообразие и екосистеми

Исправена пред продължаваща загуба на биологично разнообразие и влошаване на екосистемите, Европа се стреми да върне природата обратно в живота ни. Ще наблюдаваме този преход и ще подкрепим изпълнението и оценката на действията в тази област, включително разработването на решения, основани на природата.

Смекчаване и адаптиране към изменението на климата

Изменението на климата започна и ще продължи през следващите десетилетия. Европа се стреми да постигне неутралност по отношение на климата до 2050 г. и да стане по-устойчива и не толкова уязвима към изменението на климата. Ще наблюдаваме този преход и ще подкрепим разработването, изпълнението и оценката на политиките и мерките в тази област.

Здравето на човека и околната среда

Ще оценим въздействието върху здравето на човека вследствие на замърсителите на околната среда и променящия се климат в Европа и ще подобрим знанията си за социалните и демографските фактори, които влияят на експозицията и уязвимостта на европейските граждани. Ще подкрепим амбициите на Европа за нулево замърсяване и изпълнението на свързаните с това европейски и национални действия.

Кръгова икономика и използване на ресурсите

Ще наблюдаваме напредъка в прехода на Европа към кръгова икономика, както и осигурените от нея ползи за околната среда и климата. Ще оценим усилията на Европа за намаляване на въздействието от потреблението на нашето общество и от производството на суровини, продукти, услуги и отпадъци.

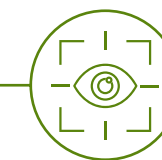

Тенденции, перспективи и ответни мерки във връзка с устойчивостта

Можем да постигнем амбициозните си цели, като стимулираме основни промени в начина на живот и в моделите на потребление и производство, които пораждат неустойчиви тенденции. Ще оценим тенденциите и перспективите по отношение на всички приоритети, сектори, системи и политики в областта на околната среда и ще привлечем заинтересованите страни да участват в иновации и в други ответни мерки, необходими за постигане на Европейския зелен пакт.

ВИЗИЯ

Визия на ЕАОС и Eionet за 2030 г.

Създаване на условия за постигане на устойчива Европа чрез надеждни и практически полезни знания, за да се вземат информирани решения за действия по приоритети и решения за околната среда и климата

Обща визия за устойчива Европа

Нашата визия е да се създадат условия за постигането на устойчива Европа чрез надеждни и практически полезни знания, за да се вземат информирани решения за действия по приоритети и решения за околната среда и климата в съответствие с амбициите в основата на политиките на Европа.

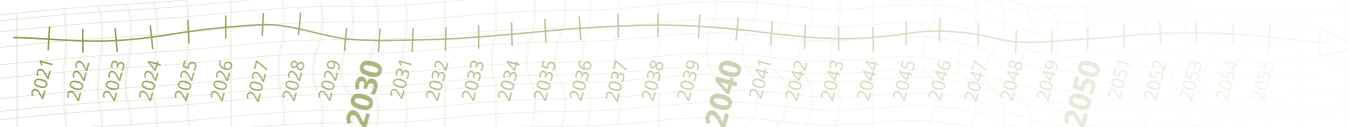
Заедно ЕАОС и Eionet ще представляват водещата мрежа за свързани с политиката знания в областта на околната среда и климата на равнището на Европейския съюз и на държавите.

Нашата мисия

Нашата мисия е да се оценят данните и информацията, да се осигури подходяща и навременна представа относно напредъка към постигане на целите за устойчивост в областта на околната среда и климата и желан обществен преход, както и да се гарантира постоянно наблюдение за пълното изпълнение на съответните политики в областта на околната среда и климата.

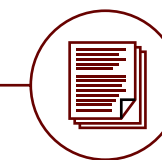
Отчитаме факта, че амбициозните цели на Европа в областта на околната среда и климата ще бъдат постигнати чрез поредица от решения и взаимосвързани избори на различни равнища — европейско, регионално, национално и местно — което ще наложи да работим с ключови партньори и други организации. При изпълнението на нашите работни програми ще работим в тясно сътрудничество с други доставчици на знания.

За да постигнем по-голямо въздействие, ще се съсредоточим допълнително върху целевата и своевременна комуникация, за да се гарантира по-широко възприемане на информацията от авторите на политики и от обществеността.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1

Подкрепа за изпълнението на политиките и за прехода към устойчивост

Осигуряване на основани на доказателства знания в подкрепа на изпълнението на политиките и разработването на нови политики, за да се ускори и засили преходът към устойчивост

Нашите знания, основани на най-новите научни открития и на данни с гарантирано качество, ще помогнат на Европа — на Европейския съюз, на неговите държави членки и на останалите членуващи и сътрудничащи на ЕАОС държави — да постигнат целите на своите политики, включително определените в Европейския зелен пакт и Осмата програма за действие за околната среда, както и поетите ангажименти в световен план.

Европейската агенция по околна среда и Европейската мрежа за информация и наблюдение на околната среда ще предприемат следните действия:

- Ще осигуряваме знания, за да се улесни изпълнението на политиките и да се осигури информация при разработването на нови инициативи, които могат да ускорят и засилят прехода към устойчивост
- Допълнително ще развием и използваме нашата широка гама от висококачествени набори от данни с дългосрочни поредици в подкрепа на широк кръг от политики в областта на околната среда и климата
- Ще гарантираме използването на най-усъвършенстваните научни данни чрез участието на научния комитет на ЕАОС и широката научна общност
- Ще разработваме и обменяме знания за ключови предизвикателства и решения във връзка с устойчивостта в системите на енергетиката, мобилността, храните и застроената среда
- Ще разгледаме по-широкообхватните предизвикателства и възможности във връзка с прехода към устойчивост както на европейско равнище, така и на равнището на държавите, включително благоприятните фактори за промяна, например финансовия сектор и градовете
- Ще укрепим своя капацитет за принос към оценката на политиките и мерките.

Подкрепата за интегрирането на знанията, свързани с околната среда и климата, в политиките в областта на икономиката, пространственото планиране и социалното приобщаване — включително по-задълбочена информация за динамиката между европейското и световното равнище и последиците от нея за изпълнението на политиките в Европа — представлява приоритет за настоящата стратегия.

В периода 2021—2030 г. ще подкрепим също съответните процеси във връзка с политиките на ЕС, например европейския семестър и прегледа на изпълнението на политиката в областта на околната среда, с подобрени знания например за ключови тенденции и показатели, практики за разходоэффективно изпълнение и за потенциала за засилване на социалните иновации, за да се постигнат целите за устойчивост.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2

Осигуряване на своевременна информация за решения във връзка с предизвикателствата за устойчивостта

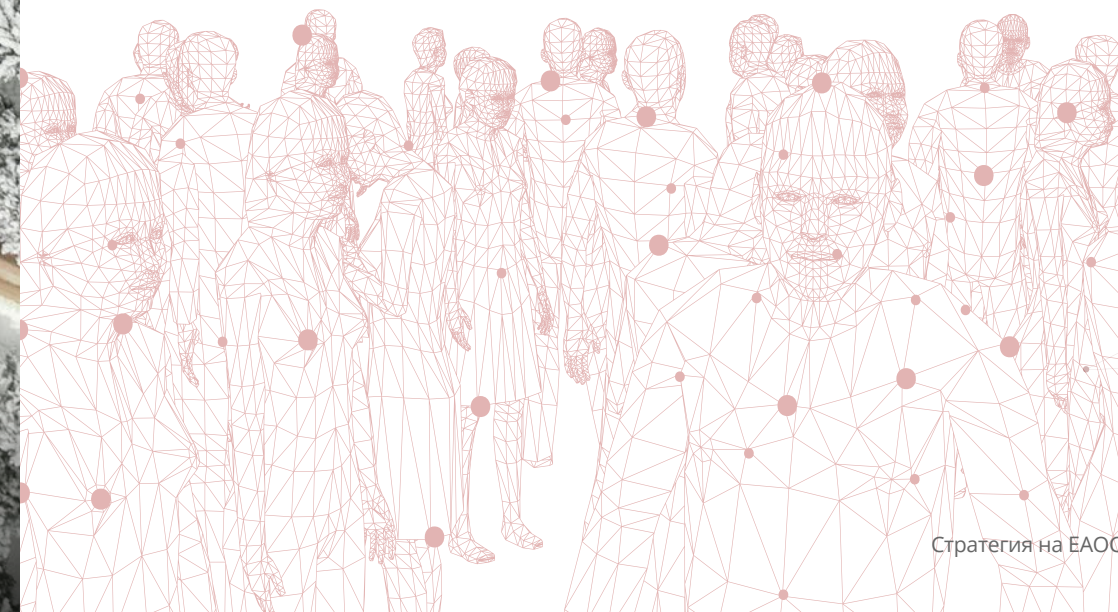

Осигуряване на целева информация при подготовката на политики и при провеждането на обществени обсъждания чрез организиране и оповестяване на знания за ответни мерки, включително иновативни решения на обществените предизвикателства

Въздействието и влиянието на знанията на ЕАОС и Eionet ще зависят от способността и капацитета ни да ги представяме за съответните обществени дебати и дебатите относно политиката в правилния момент и в правилния формат. За тази цел ние:

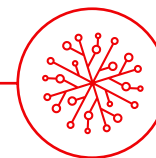
- Ще увеличим своя капацитет за наблюдение и идентифициране на нововъзникващи въпроси, както и за бързо мобилизиране на съответните знания, съхранявани в нашата мрежа и от други партньори
- Ще укрепим своя капацитет за незабавно реагиране на искания за знания от авторите на политики
- Ще обменяме иновативни решения, осъществени на различни нива на управление в европейските държави
- Ще развиваме и предоставяме нашите знания на авторите на политики и на обществеността в най-подходящите за техните нужди формати, за да се улесни по-широкото им възприемане и използване при вземането на решения
- Постоянно ще развиваме подходите, каналите и инструментите за комуникация, за да се гарантира, че нашите знания са разбираеми, налични и достъпни за всички, като същевременно ще укрепваме нашия капацитет за активно взаимодействие с гражданите.

Изследователите, практикуващите специалисти, органите, вземащи решения, финансиращите органи, градовете и организациите на гражданското общество ще работят съвместно чрез активно участие в процесите, свързани с прехода.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3

Изграждане на по-силни мрежи и партньорства

Укрепване на нашата мрежа чрез по-активно участие на равнището на държавите и работа с други водещи организации, за да се улесни обменът на знания и експертен опит

ЕАОС и Eionet обединяват стотици организации — европейските институции, публични органи и научноизследователски институции от Европа. Нашата мрежа обхваща всички държави — членки на ЕС, държавите, участващи в процеса по присъединяване към ЕС, както и редица държави, които не членуват в ЕС.

Ние формираме уникална мрежа за знания, свързвайки надеждни данни и аналитичен и научен експертен опит към европейски, а в някои случаи и световни процеси на политиката. Това ни позволява да провеждаме интегрирани оценки, като се обхваща възможно най-широк набор от теми, подкрепени със солидни данни и експертен опит.

За да осигурим знанията, от които се нуждае Европа, за да постигне своите цели за устойчивост, ние:

- Ще се превърнем в по-гъвкава и иновативна мрежа за знания, като свържем по-добре силния експертен опит на равнището на държавите с европейското равнище
- Ще насърчим по-активно участие на равнището на държавите чрез дейности, които включват разнообразни органи, организации и обществеността
- Ще обединим усилията си с други водещи мрежи, например мрежата на агенциите за опазване на околната среда и научни и докладващи мрежи и асоциации
- Ще идентифицираме общността на знания на европейско равнище и ще работим с нея, за да се гарантира пълното използване на инвестициите в научни изследвания и иновации в Европа
- Ще идентифицираме нововъзникващи пропуски в знанията и ще проучим варианти за съвместни действия със съответните партньори, включително с агенции на ЕС като Европейската агенция по химикали, Европейския орган за безопасност на храните и Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията, за да се подпомогне предприемането на мерки в тази връзка
- Ще укрепим допълнително сътрудничеството във връзка със задълженията за докладване и темите от общ интерес с международни институции в ключови регионални и световни процеси, включително органите и конвенциите на ООН.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4

Оползотворяване на пълния потенциал на данните, технологиите и цифровизацията

Подкрепа за изпълнението и усъвършенстването на политическата програма на Европа, като се следват Европейската стратегия за данните и Програмата в областта на цифровите технологии и като се проучва потенциалът на големите информационни масиви, изкуствения интелект и наблюдението на Земята с цел подобро осигуряване на информация

През изминалото десетилетие цифровите технологии, данните от нови източници и от наблюдението на Земята, както и изчислителните възможности се развиват с безпрецедентна скорост. Тези развития представят нови възможности и нови предизвикателства. Новите потоци от данни на множество пространствени нива все по-често се съчетават с установени източници на данни, свързани със социално-икономически променливи и с данни в почти реално време от сателитни наблюдения и наблюдение *in situ*.

Като очакваме тази „революция“ и цифровизация на данните да продължи през предстоящото десетилетие и за да подобрим нашата дейност във връзка с данните и знанията, ние:

- Ще засилим обмена на данни и автоматизирането и рационализирането на наблюдението и докладването в цялата ни мрежа
- В качеството си на водещия европейски център за данни в областта на околната среда ще предприемем мерки всички наши данни да могат да бъдат намерени, да бъдат оперативно съвместими и достъпни и да позволяват повторно използване
- Ще използваме пълния потенциал на услугите за данни и информация на програма „Коперник“, гражданската наука, големите информационни масиви и изкуствения интелект
- Ще подобрим навременността, съвместимостта, подробността и интегрирането на данните, включително потенциала за сравнителен анализ
- Ще гарантираме непрекъснати и основани на данни иновации, като ще поставим акцент върху усъвършенстването на интелигентния анализ на данни, аналитичните задачи, географските информационни системи, визуализациите на данни и създаването на модели с цел редовно актуализиране на показателите
- Ще улесним обмена на експертен опит, техническата помощ и рационализирането, необходими за по-добро изпълнение на съществуващите политики
- Ще проучим и, ако е необходимо, ще оценим взаимовръзките между цифровизацията и екологичната и обществената устойчивост.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 5 5

Ресурси за общите ни амбиции

Развитие на структури, експертен опит и капацитет в цялата ни мрежа, за да се отговори на разнообразните и развиващи се нужди от знания и да се обезпечат и диверсифицират необходимите ресурси за постигане на съвместната ни визия

Непрекъснатите развития на знанията, технологиите, комуникацията и управленските практики изискват от организациите и мрежите да се адаптират, да осъществяват иновации в съществуващите структури и инструменти и да инвестират в нови области.

За да бъдем в челните редици във връзка с тези развития и за да постигнем общите ни амбиции, ние:

- Ще привличаме най-талантливите хора и ще инвестираме в нашия персонал с цел придобиване и поддържане на компетенциите и експертния опит, необходими за постигане на тази визия
- Ще гарантираме съзнателно управлявана диверсификация на базата от финансови ресурси на ЕАОС, като същевременно ще запазим институционалната роля и независимостта на Агенцията
- Ще се стремим да се сдобием с необходимото финансиране, за да използваме пълния потенциал на данните на програма „Коперник“ чрез засилената работа в мрежа с други ключови заинтересовани страни, които насочват все по-големи потоци от данни към авторите на политики
- Ще разширим участието на ЕАОС и Eionet в съответните научноизследователски проекти на ЕС, като по този начин ще укрепим нашата роля в пресечната точка между науката и политиката
- Ще проучим възможностите за финансиране чрез финансовите инструменти на ЕС, така че нашата мрежа да може да улесни изпълнението на политиките, където е необходимо, и да подкрепи общностите от практиката
- Ще укрепим капацитета в членуващите и сътрудническите държави, за да се гарантира, че нашата мрежа може да отговори на променящите се нужди и потребности
- Ще подкрепим развитието на експертен капацитет и иновации в областта на знанията в рамките на нашата мрежа чрез структурни механизми, например Академията на ЕАОС
- Ще подкрепим експертния опит в областта на знанията и изискванията във връзка с пълното изпълнение на политиките и законодателството на ЕС в областта на околната среда и климата в Западните Балкани.

Осъществяването на прехода към устойчивост ще изисква всички области на политиката и всички нива на управление да работят заедно за осъществяването на промени и действия в цялото общество. Това предполага съгласуван принос от различни сфери на политиката — от научни изследвания, иновации, икономика, промишленост, конкуренция и търговия до заетост, образование и социални грижи.

Области на дейност

Всяка от петте стратегически цели ще бъде постигната чрез всички изброени области на дейност.

ЕАОС и Eionet ще изпълняват ключова роля в подкрепата на действията в областта на околната среда и климата в рамките на европейските политики, Европейския зелен пакт, по-специално при изпълнение на Осмата програма за действие за околната среда, както и на ангажиментите на Европа в световен план.

Ще отдадем приоритет на изучаването на взаимовръзките в рамките на тези области на дейност и между тях. Ще бъдат предприети мерки по отношение на производствените сектори (вкл. селско и горско стопанство, рибарство и промишленост), както и на производствените системи и потреблението (енергетика, мобилност, храни и сгради), включително чрез анализи във всички тези сектори и системи.

1 Биологично разнообразие и екосистеми

Ще осигурим информация и ще оценим действията, насочени към опазване на биологичното разнообразие и към възстановяване на екосистемите, така че устойчивото им използване да отговаря на нуждите на хората. Ще подкрепим основаните на данни дейности за наблюдение, докладване и оценка, по-специално в рамките на стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2030 г., като:

- осъществим принос към системите за мониторинг и наблюдение, които подобряват потоците от данни относно състоянието на биологичното разнообразие и натиска върху него, както и относно промените в морските, водните и сухоземните екосистеми
- задълбочим знанията си относно кумулативното въздействие на инвазивните чуждоземни видове, замърсяването, изменението на климата, интензивното използване и прекомерната експлоатация на природните ресурси, биологичното разнообразие и екосистемите
- укрепим нашата оценка на основните системни фактори, които оказват въздействие върху биологичното разнообразие и екосистемите
- подобрим използването на екологични и икономически анализи и модели, в резултат на което работата ни за изготвяне на оценки ще подкрепи по-добре практиките за управление, основани на екосистемите
- подкрепим подходите към основани на природата решения, като поставим акцент върху опазването, възстановяването и устойчивото управление на жизненоважните екосистеми, включително в контекста на действията за смекчаване и адаптиране към изменението на климата, както и в контекста на биоикономиката
- повишим нашата подкрепа за ефективно и съгласувано изпълнение на взаимосвързани стратегии на ЕС в рамките на Европейския зелен пакт, като например стратегията „От фермата до трапезата“ и стратегията за нулево замърсяване, както и свързаните с тях политики, като същевременно продължим нашата работа за интегриране на биологичното разнообразие във всички икономически сектори и зависими от природата системи, например храните.

2 Смекчаване и адаптиране към изменението на климата

Ще наблюдаваме напредъка на Европа към постигане на неутралност по отношение на климата и устойчивост спрямо изменението на климата и ще подкрепим разработването, изпълнението и оценката на съответните политики и придружаващи мерки в контекста на по-широкообхватните цели на Европа във връзка с устойчивостта, като:

- събираме, проверяваме качеството, организираме и докладваме съответните данни и информация относно емисиите на парникови газове, както и относно въздействието върху изменението на климата, уязвимостта и адаптирането на Европа
- анализираме и оценяваме тези данни спрямо европейските и националните цели и ангажименти за смекчаване и адаптиране
- наблюдаваме изпълнението и ефектите от свързаните с климата национални политики и придружаващите ги мерки, насочени към сектори като енергетика, транспорт, сгради, селско и горско стопанство и други видове земеползване
- идентифицираме полезни взаимодействия и компромиси между политиките за смекчаване на и адаптиране към изменението на климата и други екологични въпроси, като например биологичното разнообразие, замърсяването на въздуха, питейната вода и морската среда
- задълбочим знанията относно решенията за преодоляване на екологичните и свързаните с устойчивостта предизвикателства в системите на енергетиката и мобилността.

3 Здравото на човека и околната среда

Ще оценим въздействието върху здравето в резултат на замърсяването на въздуха, почвите и водите, шума, химическите вещества и променящия се климат в Европа. Ще подкрепим амбициите на Европа за нулево замърсяване и разработването, изпълнението и оценката на съответните европейски и национални действия, като:

- оценим експозицията и въздействието върху здравето на гражданите, изложени на екологично замърсяване, химически вещества и променящия се климат в Европа
- оценим ползите за здравето и благосъстоянието, които могат да се осигурят от по-чистата среда и от екосистемите в добро здраве и, от друга страна, като идентифицираме нововъзникващите рискове и ефекти върху здравето, свързани с влошаването на екосистемите
- подкрепим своевременното докладване, обработване и разпространение на тематични данни и информация, които се докладват съгласно съответното законодателство, както и наблюдението на напредъка към постигането на целите на политиките на Европа
- идентифицираме ефектите, които оказва върху здравето натискът върху околната среда от социално-икономическите сектори и системи на Европа, както и ползите, до които могат да доведат действията и политиките за смекчаване
- подчертаем допълнително ролята, която могат да имат социалните фактори, включително социалното неравенство и поведението на отделните хора, за въздействието върху експозицията и уязвимостта към стресови фактори за околната среда в съответствие с принципите за справедлив преход, залегнали в Европейския зелен пакт.

4 Кръгова икономика и използване на ресурсите

Ще оценим напредъка в прехода на Европа към кръгова икономика и нашите знания за натиска върху околната среда и климата, причинен от производството и потреблението в Европа на суровини, продукти, услуги и отпадъци. Ще подкрепим изпълнението на Плана за действие за кръгова икономика и свързаните с него европейски и национални политики, като:

- оценим напредъка в прехода на Европа от линейна към кръгова икономика, като поставим акцент върху веригите за създаване на стойност на ключови продукти и върху иновативните услуги и бизнес модели
- посочим възможностите за подобряване на кръговостта, включително рециклирането и повторното използване на вторични суровини, възприемането на принципите за безопасност и устойчивост още при проектирането, екоиновациите и добрите практики, и като идентифицираме пречките за постигане на повишена кръговост
- наблюдаваме напредъка към постигането на целите на политиката на Европа за предотвратяване на генерирането на отпадъци и за устойчиво управление на отпадъците
- оценим въздействието върху околната среда и климата в резултат на системите за потребление и производство на Европа от европейска и световна гледна точка, като поставим акцент върху секторите с висок разход на ресурси, както и взаимовръзките между кръговата икономика, инициативите за декарбонизация и биоикономиката.

5 Тенденции, перспективи и ответни мерки във връзка с устойчивостта

Ще осигурим информация, която да бъде използвана в обсъжданията на предизвикателствата и преходите, свързани с устойчивостта, като оценим полезните взаимодействия и компромисите, присъщи на едновременно балансиране на екологични, икономически и социални цели, като:

- оценим тенденциите и перспективите за устойчивост в Европа и в световен план по отношение на приоритети, сектори, системи и политики в областта на околната среда и климата, така че да се подкрепят докладите „Околната среда в Европа — Състояние и перспективи“ за 2025 и 2030 г.
- подкрепим рамките за наблюдение въз основа на показатели, които осигуряват информация за напредъка по приоритетите на политиката на ЕС, по-специално Осмата програма за действие за околната среда, прегледа на изпълнението на политиката в областта на околната среда, Европейския зелен пакт
- осъществим принос към наблюдението и оценяването по отношение на напредъка на държавите към постигането на приоритетите в областта на околната среда и климата спрямо Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие и целите за устойчиво развитие
- оценим взаимозависимостта между социалните, икономическите, екологичните и управленските измерения на устойчивостта, включително факторите за промяна, положителните полезни взаимодействия и отрицателните вторични ефекти
- работим с ключови партньори в съответните процеси на ЕС, свързани с изготвянето на прогнози и със заинтересованите страни, така че да се генерира информация и практически полезни знания във връзка с начините за осъществяване на прехода към устойчивост
- подкрепим задълбочаването на знанията относно прехода в различни системи, например полезни взаимодействия, рискове, иновации, интегриране и съгласуване на политики, като поставим акцент върху градовете и финансовия сектор
- оценим по какъв начин устойчивото финансиране може да стимулира усилията за постигане на устойчивост в рамките на плановете за възстановяване след пандемията и в условията на променящ се макроикономически контекст.

Области на дейност

